

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE
57. SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV SLOVENIJE 2023

INOVACIJSKI PREDLOG
**SLO-BAS – pomoč učencem priseljencem ob
vključitvi v novo okolje**

Raziskovalno področje: Slovenski jezik
Aplikativni inovacijski predlogi in projekti

Šola: Osnovna šola Maksa Durjave Maribor
Avtorice: Tina Bajić
Lamija Ljubijankić
Edonisa Qunaj
Mentorica: Kaja Hercog

Maribor, april 2023

Povzetek

V šolskem letu 2021/2022 smo učenke priseljenke iz Bosne, Srbije in Kosova naredile slovarje v naših maternih jezikih, tj. albansko-slovenski, bosansko-slovenski in srbsko-slovenski slovar ter obratno. To smo naredile z namenom, da pomagamo učencem priseljencem, ki pridejo v novo okolje. Naši slovarji so vsebovali samo prevod besed. Ugotovile smo, da to ni dovolj za komunikacijo, zato smo jih letos nadgradile z različnimi besednimi zvezami, frazami in pogostimi povedmi, ki se pojavljajo v vsakdanji komunikaciji. Ker slovarji v fizični obliki niso priročni, smo naše slovarje prenesle v enostavno aplikacijo, da bodo učenci priseljenci pripomoček imeli zmeraj pri roki, hkrati pa se bo skrajšal čas za iskanje prevoda. Naše delo je bilo torej razdeljeno v dva dela; najprej smo naše slovarčke dopolnile in nadgradile, nato pa smo jih prenesle v spletno okolje.

Kazalo vsebine

1 Uvod.....	2
1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga	2
1.2 Predvidena nova spoznanja	3
1.3 Metodologija.....	3
2 Teoretični del.....	4
2.1 Vključevanje učenca priseljenca v novo okolje	4
2.2 Uspešno vključevanje učenca priseljenca.....	4
2.3 Slovar.....	5
2.4 Aplikacija.....	6
3 Praktični del.....	9
3.1 Nadgradnja slovarjev	9
3.2 Iskanje slovarjev po spletu	9
3.3 Iskanje aplikacije	10
3.4 Izdelava aplikacije	11
4 Razprava.....	17
5 Družbena odgovornost	20
6 Viri in literatura	21
7 Priloge	23

Kazalo slik

Slika 1: Napačen prevod (Google Translate, b. d.)	10
Slika 2: Manjko besedišča, povezanega s šolo (Slovensko-albanski slovar, b. d.).....	10
Slika 3: Ustvarjanje novega projekta	12
Slika 4: Vnašanje datoteke v program.....	12
Slika 5: QR-koda.....	13
Slika 6: Povezovanje naprav	13
Slika 7: Vnos nove besede	14
Slika 8: Zaščita z geslom.....	14
Slika 9: Iskanje besed ali stavkov	15
Slika 10: Rezultat iskanja.....	16

1 Uvod

Svet je precej drugačen, kot je bil včasih. Če se pogovarjamo s starši, nam večkrat povedo, da niso imeli mobilnega telefona, da ni bilo interneta in da so čas preživljali drugače, kot ga preživljamo otroci danes. To je prineslo oboje, slabosti in koristi. Večkrat slišimo, da so odnosi slabši zaradi preživljanja časa v digitalnem svetu, vendar nam je ravno ta veliko stvari olajšal. Danes lahko nakupujemo od doma, lahko se pogovarjamo s sorodniki, ki so zelo oddaljeni, in se celo šolamo na daljavo. Najpomembnejša korist, ki jo je prinesel splet, pa je prihranek časa. Ravno to smo izkoristile v tem inovacijskem predlogu.

Prejšnje šolsko leto smo izdelale slovarčke za učence priseljence, da bi jim pomagale pri vključitvi v novo okolje. Slovarčki so bili dobro sprejeti, vendar je bilo učencem težko s sabo vedno nositi papirje, jih ob potrebi jemati iz torbe, iskati ustrezno besedo itd. Listi so se hitro zmečkali in kmalu to ni bilo več to. Sicer so slovarčki zajemali samo osnovno besedišče in so bili namenjeni učencu ob prihodu v Slovenijo, vendar smo ugotovile, da so bili celo za to premalo vzdržljivi.

Že lani nas je zanimala ideja o tem, da bi se slovarčki premaknili v spletno okolje. Vedele smo, da to zajema programiranje, ki ga me ne poznamo, zato je rezultat enostavna aplikacija, ki je namenjena šolski rabi. Za pomoč smo prosile dijaka Srednje elektro-računalniške šole, ki nam je dal predlog in nam svetoval, nato pa smo me nadaljevale z vnašanjem besed, besednih zvez in pogostih fraz vanjo. Nastali so slovarčki, ki jih lahko učenci priseljenci uporabljajo ob prihodu v slovensko šolo, aktivno preživljajo prve šolske ure v slovenski šoli in si z njimi pomagajo pri začetnih težavah.

1.1 Namen in cilj inovacijskega predloga

Z našim inovacijskim predlogom želimo pomagati učencem priseljencem ob vključitvi v novo okolje. Prvi meseci v novi šoli, kjer vsi govorijo drugačen jezik, so zelo stresni. Ničesar ne razumeš in med urami ti je pogosto dolgčas. Najhuje je, da to največkrat izgleda, kot da ne želiš delati in nimaš volje. Pravzaprav pa je za to krivo ravno nerazumevanje jezika in zaradi tega nezmožnost za delo.

Slovarji v papirni obliki so bili sicer uporabni, vendar je namen tega inovacijskega predloga njihovo uporabo še izpopolniti in izboljšati. Na začetku ure lahko učitelj učencu da kodo, ki jo ta preslika, nato pa si lahko pomaga s prevodi besed v aplikaciji. Ta je lahko pomoč pri sporazumevanju, druga možnost pa je, da lahko učenci te ure izkoristijo tudi za učenje jezika. Ko učitelj razlaga snov, npr. pri zgodovini, in učenec ne razume, lahko ta čas izkoristi za učenje s pregledovanjem slovarjev. Nekateri učenci so izrazito vidni tipi, kar pomeni, da si zapomnijo, kar vidijo. Učitelj jim lahko tudi predlaga, da si slovarčke z njim najpomembnejšimi besedami zapisujejo v zvezke, kar je utrjevanje znanja slovenščine. Poleg tega bi rade učence spodbudile tudi k ustvarjanju lastnih slovarčkov, ki bi obstoječe dopolnili in nadgradili.

1.2 Predvidena nova spoznanja

Rezultat našega dela bo enostavna aplikacija, ki bo učencu omogočala, da je aktiven med učno uro, da se uči jezik in tako izpopolnjuje svoje znanje slovenščine. Za uporabo aplikacije je potreben telefon z delujočo internetno povezavo. Ker vsi učenci nimajo telefona, lahko učitelj na začetku ure v razred prinese tablico, jo preda učencu in ta lahko začne delati.

Vse to bo učencem pomagalo pri hitrejši vključitvi v novo okolje. Ker je naš cilj izdelati enostavno aplikacijo z že obstoječimi slovarji, ki smo jih izdelale prejšnje šolsko leto, si smo zastavile dve hipotezi.

HIPOTEZA 1: Slovarje bomo nadgradile z besediščem, ki ga učenci pogosto uporabljajo. Dodale bomo tudi najpogostejše besedne zveze in povedi, s katerimi se srečajo ob vstopu v šolo z drugim jezikom.

HIPOTEZA 2: Aplikacija bo olajšala prehod učenca priseljenca v novo okolje.

1.3 Metodologija

Pri pisanju inovacijskega predloga smo uporabile več metod. Nadgradile smo slovarje, nato pa smo se lotile raziskovanja aplikacij na spletu. Ker to nikakor ni naše področje, smo najprej morale spoznati, kaj aplikacija sploh je, nato ugotoviti, kaj je na voljo, poiskati najboljšo možnost in na koncu prenesti slovarje v spletno obliko. Ko so bili narejeni, smo jih preizkusile pri učni uri in pri tečaju slovenščine.

2 Teoretični del

2.1 Vključevanje učenca priseljenca v novo okolje

Ugotovile smo, da učenca priseljenca poimenuje več besed: tujec, migrant in priseljenec. Ker je v našem okolju v uporabi izraz učenec priseljenec, smo se odločile, da bomo uporabljale to besedo.

V Resoluciji o migrantski politiki RS (2002) piše, da so priseljenci tisti, ki so v Sloveniji eno leto od prijave prebivališča, vendar v našem inovacijskem predlogu učenca priseljenca razumemo kot nekoga, ki je šele prišel v našo državo.

Našemu razumevanju bolj ustreza definicija, ki je napisana v Predlogu programa dela z otroki priseljenci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. Otrok priseljenec je torej otrok v vrtcu, učenec v osnovni šoli in dijak v srednji šoli, ki ni rojen v Sloveniji in se je sem priselil zaradi ekonomskih ali drugih razlogov, ali otrok, ki prosi za mednarodno zaščito, ali otrok z mednarodno zaščito (Jelen Madruša in Majcen, 2018).

2.2 Uspešno vključevanje učenca priseljenca

Uspešno vključevanje pomeni, da imajo učenci enakopraven dostop do izobraževalnih ustanov, so v njih enako uspešni in imajo enake možnosti, da nadaljujejo šolanje. Pomembno je tudi, da se lahko učijo svoj materni jezik (Glogovčan, 2015, povzeto po Bešter, 2007).

Vključevanje učenca priseljenca se ne konča, ko prvi šolski dan stopi v šolo. To je proces, v katerem morajo biti povezani učenec, njegovi starši, šola, sošolci itd. Pomembno je, da učenec priseljenec ves čas sodeluje pri tem. Aktivnosti, ki omogočajo uspešno vključevanje, so:

- sprejem in dobrodošlica za otroke in starše,
- pogovor z otrokom in starši,
- individualni načrt aktivnosti (INA),
- začetno učenje slovenščine in celostno vključevanje v novo okolje,
- vključevanje v aktivnosti zavoda in lokalno okolje (Jelen Madruša in Pevec Semec, 2021).

Kot smo omenile na začetku, so nam učitelji pred prvim šolskim dnevom pripravili srečanje dobrodošlice, vključili so nas v tečaj slovenščine kot drugega jezika, imeli smo medkulturne delavnice itd. S tem pa se delo ni zaključilo. Učenci priseljenci in učitelji smo imeli dolžnosti, ki smo jih morali spoštovati.

V 10. členu Zakona o osnovni šoli piše, da imajo »otroci, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Republiki Sloveniji pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.« (Zakon o osnovni šoli, UL RS)

V Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli v 15. členu pa piše, da imajo učenci možnost prilagoditev pri preverjanju in ocenjevanju znanja največ dve leti.

Obstaja torej veliko možnosti, s katerimi si lahko pomagamo, ko se nov učenec vključi na šolo. Kljub temu pa je učenec sam, ko stopi v razred, še posebej, če je to učenec iz države, v kateri se jezik zelo razlikuje od slovenskega.

Kot je že bilo zapisano, so na začetku šolskega leta 2022/2023, natančneje na srečanju dobrodošlice, učenci priseljenci dobili slovar, ki je bil kot inovacijski predlog oblikovan v prejšnjem šolskem letu. Izkazalo pa se je, da je kljub predvideni uporabnosti precej neuporaben. Slovarji so bili natisnjeni na navaden papir in zloženi kot knjiga. Ko so jih učenci večkrat vzeli iz torbe in dali vanjo, so se listi zmečkali. Poleg tega je bilo iskanje zelo zamudno in ni doseglo želenega namena. Ker smo želele slovarje prenesti v aplikacijo, je v nadaljevanju na kratko predstavljena teorija o slovarjih in aplikacijah.

2.3 Slovar

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika piše, da je slovar knjiga, v kateri so besede razvrščene po abecedi in pojasnjene. Naštete so tudi vrste slovarjev: etimološki slovar, frekvenčni slovar, razlagalni slovar itd. (SSKJ, 2008).

Poznamo več vrst slovarjev. Ena delitev jih razdeli na enojezične in dvo- ali večjezične slovarje (Vrste slovarjev, 2012).

Slovar, ki je nastal, je tematski, saj obravnava eno področje. To je šola. Zaradi boljše preglednosti ni napisan po abecednem vrstnem redu, ampak po področjih. Ker smo v njem zapisale le prevode besed in jih nismo razlagale, je nastal besedni slovar.

Na spletu je veliko nasvetov, kako napisati slovar. Alexander Peterman (2022) svetuje naslednje korake:

- določiti je treba glavno občinstvo,
- določiti je treba izbrane izraze,
- dobro je vključiti tudi tistega, ki mu je slovar namenjen,
- ko so izrazi zapisani, se lahko začnejo pisati prevodi,
- ni dobro, če v slovarju uporabljamo kratice,
- sledi oblikovanje slovarja (po abecednem vrstnem redu).

2.4 Aplikacija

Uporabniški računalniški program, razvit za zagotavljanje določenih uporabnih lastnosti, se imenuje aplikacija. Gre za praktično izvedbo teorije. Njen namen je zadovoljiti neko potrebo, saj nam omogoča dostop do informacij ali storitev (Aplikacija, 2017).

Izraze programska oprema, program in aplikacija pogosto uporabljamo skupaj ali sopomensko. Čeprav so povezani, ne pomenijo isto (Roman, b. d.).

Program je niz navodil, ki računalniku pove, kaj naj naredi. Programi so napisani v različnih programskih jezikih, kot so Python, PHP, Java in številni drugi (prav tam).

Programska oprema so programi, ki jih uporablja računalnik. Izraz se uporablja za opis funkcij, ki jih zagotavlja računalnik in niso značilnost strojne opreme. Programsko opremo razumemo kot programe, ki jih je mogoče namestiti v računalnik ali odstraniti iz njega. Vgrajena programska oprema je programska oprema, ki je vgrajena v strojno opremo. Sistemska

programska oprema vključuje programe, ki upravljajo računalnik in se lahko izvajajo brez posredovanja uporabnika (prav tam).

Tudi aplikacija je vrsta programske opreme in se včasih imenuje aplikativna programska oprema (ang. application software). Tako kot druga programska oprema je tudi aplikacija sestavljena iz programa ali niza programov. Aplikacija je zasnovana za interakcijo z uporabnikom računalnika. Uporabniku pomaga pri izvajanju določenih obsežnih nalog, kot je priprava besedilnih dokumentov ali delo s številčnimi podatki (prav tam).

Tipi aplikacij

Poznamo več tipov aplikacij. Njihova skupna značilnost je, da so namenjeni interakciji z uporabnikom. Posebna vrsta je spletna aplikacija: shranjena je v oddaljenem strežniku in do nje se dostopa prek brskalnika. Medtem ko večina spletnih aplikacij ne bo delovala brez dostopa do interneta, lahko druge aplikacije delujejo brez internetne povezave, saj se zanašajo na vire, shranjene v napravi, v katero so nameščene (prav tam).

Pomembnost aplikacij

Aplikacije so temelj mobilnega gospodarstva. Od prihoda telefona iPhone leta 2007 in trgovine App Store leta 2008 so aplikacije postale glavni način, s katerim so se uporabniki vključili v revolucijo pametnih telefonov. Aplikacije so pomagale ustvariti številne večmilijardne industrije. Mobilne igre na primer zdaj ustvarijo več kot 30 milijard dolarjev prihodkov na leto, medtem ko aplikacije družbeno-medijskih podjetij, kot je Facebook, vsako četrletje močno prispevajo k njihovim večmilijardnim prihodkom (Kaj je aplikacija, b. d.).

Mobilne aplikacije so pomembne tudi zaradi svoje vsestranskosti. Najbolj priljubljena področja, zajeta v aplikacijah, so:

- razvedrilo in novice (Youtube ali Netflix),
- potovanja (leti, hoteli),
- igranje iger,
- družabna omrežja (Facebook Messenger, Reddit in Twitter),
- poslovne in finančne storitve (PayPal),
- storitve (Google Translate, Find My Device),

- zdravje in fitnes (aplikacije za izobraževanje o hrani),
- elektronsko poslovanje (od eBaya do Amazona in vse, kar je vmes) (prav tam).

3 Praktični del

3.1 Nadgradnja slovarjev

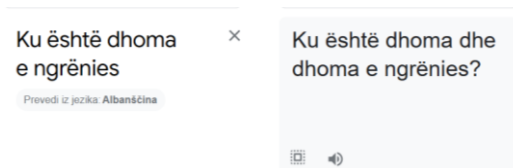
V lanskem šolskem letu smo oblikovale slovarje za učence priseljence iz Bosne, Srbije in s Kosova. Hitro smo ugotovile, da so pomanjkljivi, saj je manjkalo nekaj področij za vsakdanje sporazumevanje. Poleg tega so bili narejeni tako, da jih je sestavljalo samo besedišče. Ko so se učenci srečali z izzivom, da morajo kaj povedati ali odgovoriti, pa jim slovarji niso pomagali. Odločile smo se, da bomo dodale najpogostejše stavke v slovenščini v šoli in področje hrane (hrana, s katero se srečajo pri malici).

Ker so bili slovarji v papirni obliki že narejeni, smo jim dodale le dodatne rubrike. S tem pa se je naše delo šele začelo. Prva težava, s katero smo se srečale, je bila, da z leti naše znanje materinščine močno upada. Ker je materinščina zelo pomembna, smo bile žalostne, saj je razlika opazna že od lanskega leta. Vesele smo, da je na šoli možnost obiskovanja tečaja enega od naših maternih jezikov, hkrati pa imamo naravno govorko albanščine, ki z otroki s Kosova skrbi za ohranjanje njihove materinščine.

Ko smo bile zadovoljne z nadgradnjo, smo se lotile iskanja informacij o aplikacijah, ki ponujajo prevode besed v naših maternih jezikih.

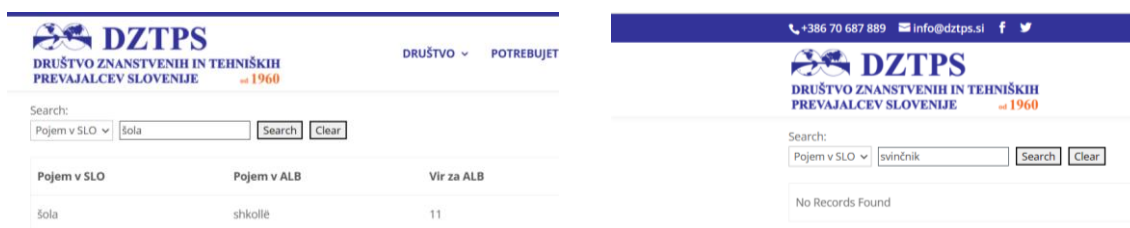
3.2 Iskanje slovarjev po spletu

Prva možnost, ki jo običajno ponudi brskalnik, je bila Google Translate. Ta je sicer zelo uporaben, vendar je njegova pomanjkljivost to, da zlasti albanščino prevaja zelo slabo. Velikokrat se je celo zgodilo, da je albanske besede v slovenščino prevedel tako, da so ostale v albanščini.

Slika 1: Napačen prevod (Google Translate, b. d.)

Našle smo še druge prevajalnike, vendar aplikacij, ki bi ponujale prevode besedišča za šolsko rabo, ni bilo. Eden takšnih je tudi slovensko-albanski slovar.

Slika 2: Manjko besedišča, povezanega s šolo (Slovensko-albanski slovar, b. d.)

Bolj kot smo iskale, bolj smo ugotavljale, da je naša ideja inovativna, saj nismo našle ničesar podobnega. Veliko strani, ki smo jih odprle, je bilo plačljivih ali so po poskusni dobi zahtevale plačilo.

Naslednji korak pa je bila izdelava aplikacije oziroma pripomočka, ki bi učencem na hiter in enostaven način pomagal najti ustrezne besede ali besedne zveze.

3.3 Iskanje aplikacije

Že ob ideji o aplikaciji smo vedele, da smo si zadale ogromen izziv. Nobena od nas se namreč še nikoli se srečala z izdelavo kakršne koli aplikacije, ne znamo programirati in ne poznamo posebnih jezikov, ki so za to potrebni. Kljub temu smo se dela lotile pozitivno in začele iskati aplikacije, ki jih lahko ustvariš brez kodiranja oziroma posebnega znanja. Ugotovile smo, da imamo precejšnjo izbiro. Na spletu je namreč na voljo veliko programov za ustvarjanje aplikacij brez kodiranja. Našle smo naslednje spletne strani: Altova, Appypie, Appmysite, Quickbase, App Builder idr. Vse so ponujale to, kar smo me želele: oblikovanje aplikacije na enostaven

način, ki je primeren tudi tistim, ki ne znajo programirati. Zadovoljno smo pričakovale nadaljevanje našega dela.

Nadaljevati smo hotele z izbiro ene od naštetih programov in izdelati aplikacijo. Ko smo začele podrobno brati, smo ugotovile, da vsa zastoj orodja pravzaprav niso zastoj, pač pa je brezplačen/-o le začetek izdelave/poskusno obdobje/določen prostor, ki ga zasede datoteka itd. Zadnje, kar smo želele, je bilo, da bi učencem z uporabo slovarjev povzročile stroške, hkrati pa si tudi me nismo mogle privoščiti tega.

Priznati moramo, da smo dolgo iskale in ko smo že skoraj obupale, smo se obrnile na dijaka Srednje elektro-računalniške šole, ki nam je z veseljem priskočil na pomoč. Povedale smo mu o naši težavi in hitro je našel rešitev. Predstavil nam je program MIT App Inventor¹, ki je oboje: enostaven za splošno uporabo in brezplačen. Sicer ima tudi omejitve, ki jih bomo predstavile v razpravi, vendar je zadoščal našim potrebam.

3.4 Izdelava aplikacije

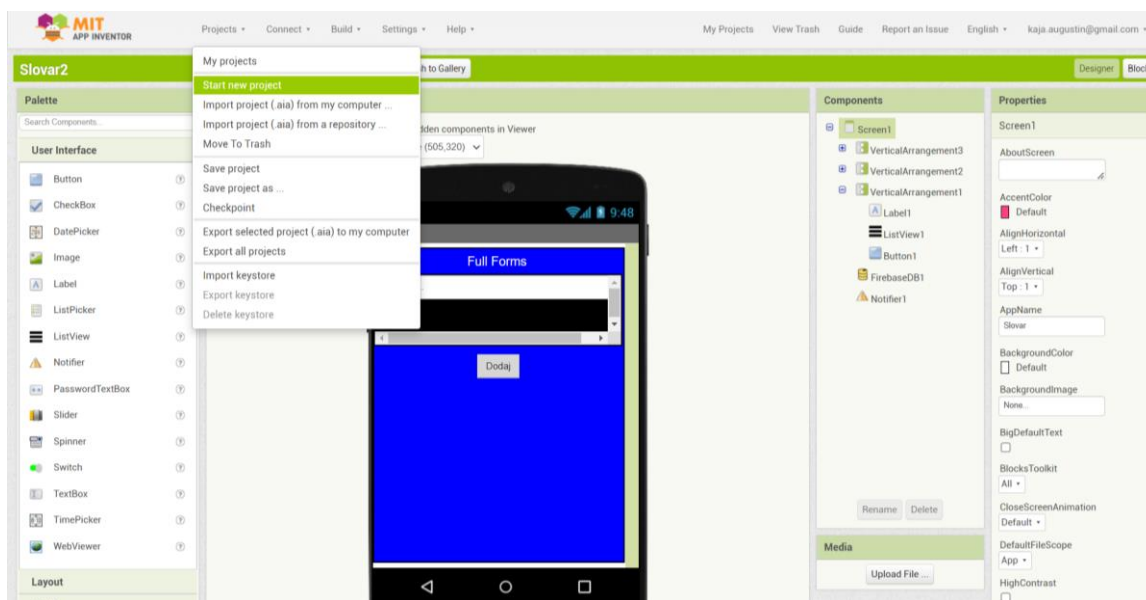
Na spletni strani izbranega programskega orodja piše, da je MIT App Inventor vizualno programsko okolje, ki vsakomur, tudi otrokom, omogoča izdelavo popolnoma funkcionalnih aplikacij za telefone Android, iPhone in tablične računalnike Android/iOS. Tisti, ki se z MIT App Inventorjem šele spoznavajo, lahko v manj kot 30 minutah pripravijo prvo preprosto aplikacijo. Orodje, ki temelji na blokih, omogoča ustvarjanje kompleksnih aplikacij z velikim učinkom v bistveno krajšem času kot tradicionalna programska okolja. Cilj projekta MIT App Inventor je demokratizacija razvoja programske opreme z omogočanjem vsem ljudem, zlasti mladim, da preidejo od potrošnje tehnologije k njenemu ustvarjanju (MIT App Inventor, b. d.).

¹ Vse, kar zajema delo v aplikaciji, najdemo na spletni strani [MIT App Inventor](#).

Naše delo je zajemalo naslednje korake:

1. USTVARJANJE PROJEKTA

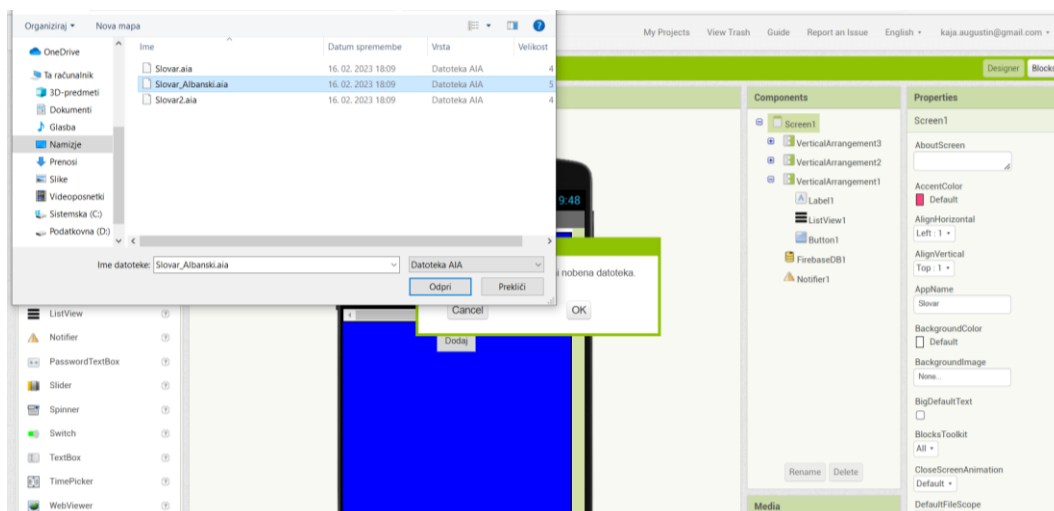
V programu MIT App Inventor smo najprej ustvarile nov projekt.

Slika 3: Ustvarjanje novega projekta

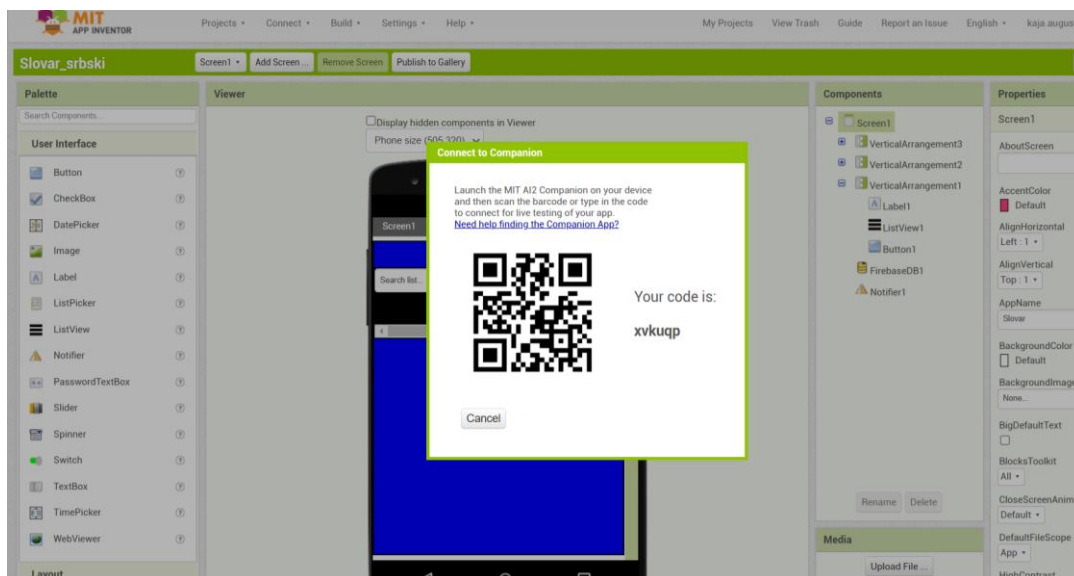
2. VNAŠANJE PROJEKTA

Ko je bil projekt ustvarjen, smo začele z delom.

Slika 4: Vnašanje datoteke v program

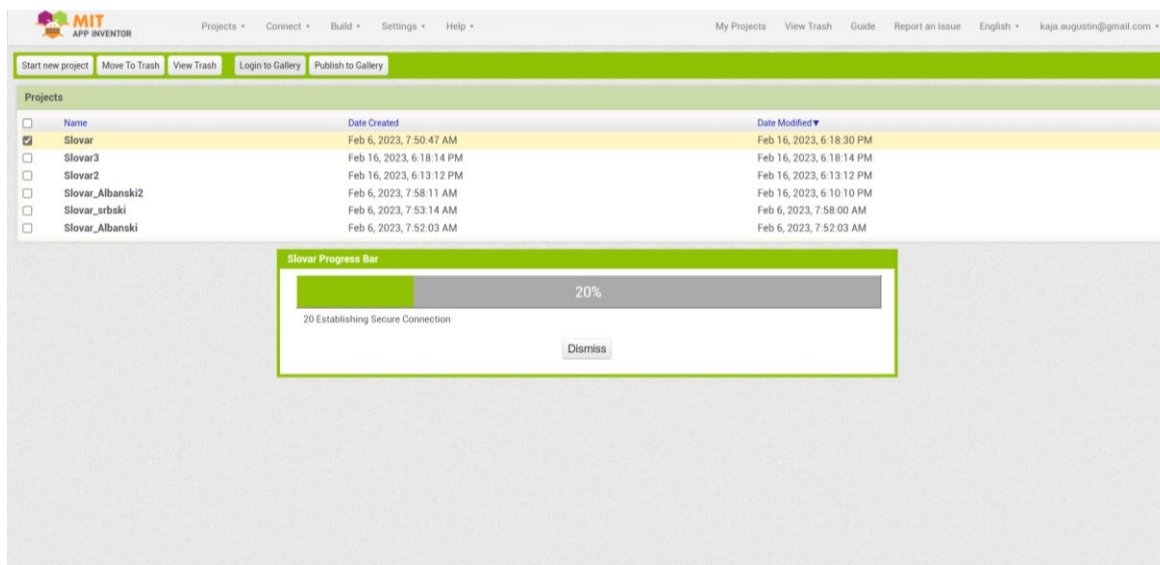
3. QR-KODA

Slika 5: QR-koda

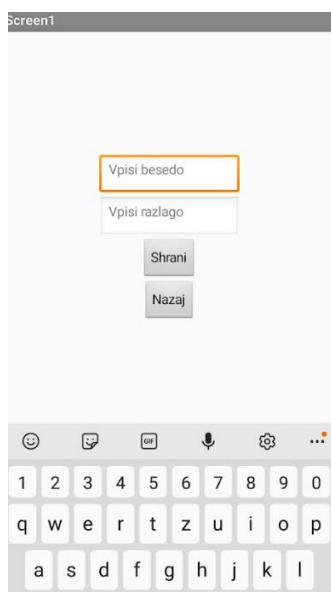
4. VNAŠANJE VSEBINE SLOVARJEV

Pred povezavo računalnika s telefonom smo morale na tega naložiti aplikacijo MIT App Companion in tako prebrati QR-kodo ter povezati obe napravi.

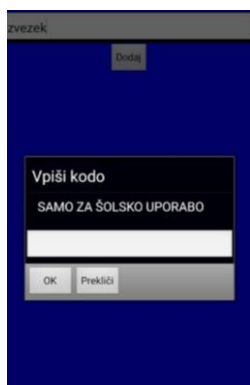
Slika 6: Povezovanje naprav

Nato smo začele v aplikacijo vnašati besedišče iz naših slovarjev in ga prevajati.

Slika 7: Vnos nove besede

Ker nočemo, da bi vsak lahko spreminjal slovarje, smo jih zaščitile z geslom.

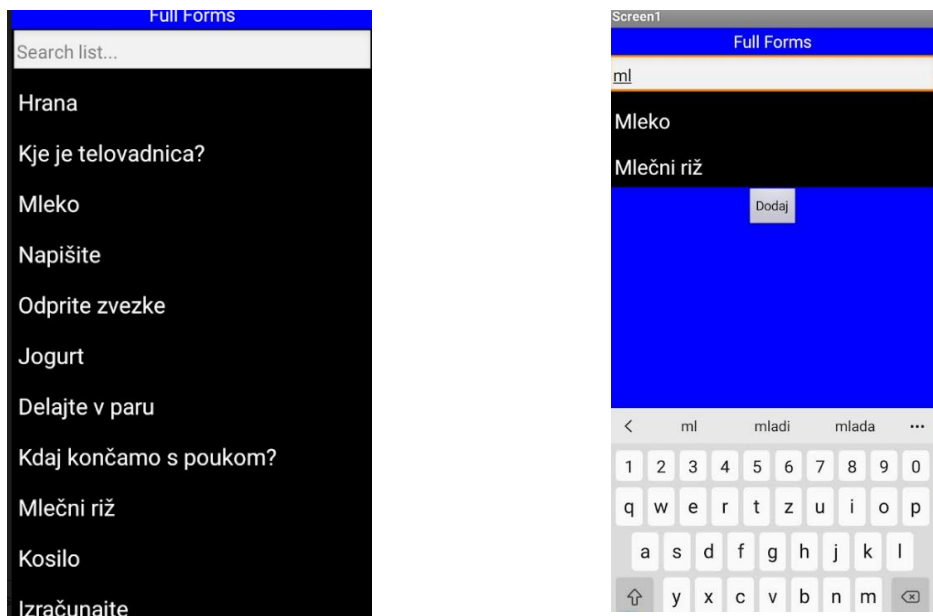
Slika 8: Zaščita z geslom

V slovarje smo vnesle vse besede, ki smo jih zapisale v priloženih preglednicah (Priloge). Nastala je zbirka besed, s katerimi si lahko učenci priseljenci pomagajo ob vstopu v šolo.

5. UPORABA SLOVARJEV

Slovarje smo preizkusile pri učencih priseljencih, vendar njihova raba ni bila enaka uporabi pri učencih, ki bi komaj prestopili prag slovenske osnovne šole. Kljub temu nam je bilo njihovo mnenje zelo pomembno, saj se spomnijo občutkov, ko so prišli v Slovenijo.

Učenci so na svoje mobilne telefone naložili aplikacijo MIT App Inventor in jo odprli. Učiteljica je na platnu projicirala QR-kodo in učenci so jo vnesli v telefon. Ko so se naprave povezale, so lahko začeli slovarje uporabljati. Besede so iskali po besednem vrstnem redu ali v iskalniku.

Slika 9: Iskanje besed ali stavkov

Slika 10: Rezultat iskanja

4 Razprava

Cilj, ki smo si ga zastavile na začetku šolskega leta, smo dosegle. Ker vsak izdelek potrebuje ime, ki je kratko in gre v uho, smo rezultat našega dela poimenovali SLO-BAS. Gre za skovanko, ki vsebuje imena jezikov, ki so vključeni. Ker je jezik okolja za učence priseljence slovenščina, je na začetku SLO, sledijo pa B za bosanščino, A za albanščino in S za srbsščino. Vmes je vezaj, ki kaže na povezanost jezikov v slovarju.

V aplikacijo smo vnesle 6 slovarjev (v poglavju Priloge):

1. albansko-slovenski slovar
2. slovensko-albanski slovar
3. bosansko-slovenski slovar
4. slovensko-bosanski slovar
5. srbsko-slovenski slovar
6. slovensko-srbski slovar.

Ti zajemajo pozdrave, vljudnostne izraze, predstavitev, najpogostejše stavke, uporabljene v šoli, šolske potrebščine, osebe v šoli, urnik in besede, ki jih uporabljamo pri vsakem predmetu, ter hrano, s katero se srečajo takoj ob vstopu v šolo.

Sprva smo nameravale narediti aplikacijo, ki bo učencem na voljo zmeraj, ko bodo to želeli. Ker zaradi omejitev v našem znanju programiranja nismo mogle ustvariti takšne aplikacije, se je naš načrt nekoliko spremenil, vendar je namen aplikacije še vedno isti. Učenci priseljenci lahko namreč aplikacijo uporabljajo samo pri pouku. Imeti morajo napravo, na kateri je nameščena aplikacija MIT App Companion, s katero se povežejo z osnovnim programom. Večina učencev 3. triade ima svoj telefon, za druge pa je primerna tudi uporaba tablic.

Ko želijo uporabiti aplikacijo, morajo učitelja prositi za zagon programa MIT App Inventor. Po zagonu učitelj odpre željeni slovar, učenec preslika QR-kodo in se poveže. Nato lahko z delom nadaljuje samostojno.

Ko smo si delo zastavile, nismo predvidevale, da bo vključevalo tudi učitelja. Kljub temu menimo, da je to morda koristno. Velikokrat se namreč zgodi, da učenci priseljenci pri pouku ne delajo ničesar, saj ne razumejo jezika in jim je dolgčas. Učitelj pa ima tako možnost, da jih zaposli. Tudi če ne izrazijo želje po iskanju besed v slovarju, jim lahko to naroči učitelj. Učenci se lahko potem učijo novih besed, si delajo zapis v zvezek ali si ustvarjajo lasten slovar.

Zaradi tega bodo programi nameščeni na vseh računalnikih in tablicah na šoli. Učitelji bodo poznali postopek povezave mobilne naprave s slovarji.

Naslednja omejitev naše aplikacije je tudi razporejenost besed. Lani smo slovarje uredile tako, da so besede razdeljene po področjih, v aplikaciji pa so po abecednem vrstnem redu. Menimo, da kljub manjši preglednosti to omogoča iskanje zelenih gesel. To težavo bi lahko rešile tako, da bi ustvarile več projektov, vendar bi bilo potem iskanje pravega projekta pravi izziv za učitelja in učenca.

Naša prva hipoteza je bila, da bomo slovarje nadgradile z besediščem, ki ga učenci pogosto uporabljajo. Dodati smo želele tudi najpogostejše besedne zveze in povedi, s katerimi se srečajo ob vstopu v šolo z drugim jezikom. To nam je uspelo, vendar se zavedamo, da še veliko področij ni pokritih. Ker dokument obstaja v spletni različici, ga bodo lahko dopolnjevale tudi generacije za nami ali učitelji, ki delajo na šoli. Tako se bo nadgrajeval in izpopolnjeval. Naša ideja je, da bi lahko v prihodnosti učitelji kot pripravo na uro v slovarje vnesli besedišče svoje ure v slovenščini in prevode v jezik učenca, ki bo prisoten pri uri. Pri tem jim lahko pomaga učenec, ki je že dlje časa v Sloveniji.

Druga hipoteza je bila, da bo aplikacija olajšala prehod učenca priseljenca v novo okolje. Kot smo napisale, smo aplikacijo preizkusile pri učencih priseljencih, vendar so ti v Sloveniji že pol leta in se že osnovno sporazumevajo. Slovarji so namenjeni učencem takoj po vstopu v slovensko šolo. Učenci, ki so sodelovali v preizkusu, menijo, da je orodje zelo koristno in da jim je žal, da ga niso imeli možnosti preizkusiti na začetku šolskega leta. Poleg tega upamo, da bo naše delo poskrbelo, da se bodo učenci priseljenci prve šolske dni v Sloveniji spremenili iz pasivnih v aktivne učence.

Čeprav nam pri pisanju in izdelavi inovacijskega predloga marsikaj ni šlo po načrtih, kar je predvsem posledica tega, da smo se spopadle s področjem, pri katerem nimamo niti temeljnih znanj, smo zelo zadovoljne z rezultatom. Naše slovarje v papirni obliki smo namreč uspele predstaviti v spletno obliko, hkrati pa smo omogočile, da lahko učitelj brez dodatnega dela poskrbi, da je učenec priseljenec pri njegovi uri aktiven in se uči ali utrjuje besedišče slovenskega jezika.

5 Družbena odgovornost

Naš cilj je bil, da učencem priseljencem omogočimo lažji prehod v novo okolje. Naši slovarji jim bodo omogočili, da bodo lahko pri pouku našli besede, ki jih ne razumejo, ali poiskali slovenski prevod za besede v njihovi materinščini, hkrati pa bodo postali aktivni pri pouku. S pomočjo slovarjev se bodo lahko učili, utrjevali svoje znanje, si ustvarjali zapise v zvezke ali si celo začeli ustvarjati lastne slovarje.

Čeprav aplikacija s slovarji na spletu ni dostopna in mora učenec za generiranje kode prositi učitelja, je njena uporabnost veliko širša, kot je mogoče videti. Rezultat našega dela se lahko razširi tako, da ustvarjene projekte izvozimo in jih pošljemo tistim šolam, ki bi jih potrebovale oziroma bi jim koristili. Njihovo delo je, da se registrirajo v programu MIT App Inventor, uvozijo naše projekte in uporaba se lahko začne.

Kot smo zapisale, zdaj slovarji obstajajo in naša želja je, da bodo čez nekaj let veliko obsežnejši in v veliko pomoč vsem učencem priseljencem, ki bodo v naslednjih letih prestopili prag naše šole.

.

6 Viri in literatura

- Aplikacija* (2017). Pridobljeno 17. 10. 2022 s [https://sl.wikipedia.org/wiki/Aplikacija_\(ra%C4%8Dunalni%C5%A1tvo\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Aplikacija_(ra%C4%8Dunalni%C5%A1tvo))
- Glogovčan, M. (2015). *Uspešno vključevanje učencev priseljencev v osnovno šolo*. Magistrsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Google Translate (b. d.). Pridobljeno 6. 12. 2022 s <https://translate.google.com/?hl=sl>
- Jelen Madruša, M., in Majcen, I. (2018). *Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*. Ljubljana: ISA institut.
- Jelen Madruša, M., in Pevec Semec, K. (2021). Program dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. V: Jurkovič, A., Jelen Madruša, M., Majcen, I., in Šibilja, J. (ur.), *Za medkulturno sobivanje v vrtcih, šolah in lokalnih okoljih*. Ljubljana: ISA institut.
- Kaj je aplikacija* (b. d.). Pridobljeno 17. 10. 2022 s <https://www.adjust.com/glossary/application/>
- MIT App Inventor* (b. d.). Pridobljeno 13. 12. 2023 s [MIT App Inventor](#)
- MIT App Inventor: O nas* (b. d.). Pridobljeno 23. 1. 2023 s [About Us \(mit.edu\)](#)
- Peterman, A. (2022). *Kako napisati slovarček*. Pridobljeno 10. 1. 2022 s <https://sl.spacqroo.org/escribir-un-glosario-4495>
- Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli* (2013). Uradni list Republike Slovenije, št. 52/13. Pridobljeno 7. 12. 2021 s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11583>
- Resolucija o migracijski politiki Republike Slovenije* (2002). Uradni list RS, št. 40. Pridobljeno 12. 11. 2021 s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO20>
- Roman, K. (b. d.). *Application*. Pridobljeno 17. 10. 2022 s <https://www.twilio.com/docs/glossary/what-is-an-application>
- Slovar slovenskega knjižnega jezika* (2008). Pridobljeno 5. 10. 2021 s <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=slovar&hs=1>
- Slovensko-albanski slovar* (b. d.). Pridobljeno 6. 12. 2022 s <https://dztps.si/sl/glosarji/interaktivni-slovarji/slovensko-albanski-slovar>

Vrste slovarjev (2012). Pridobljeno 5. 10. 2021 s <https://www.sveze-novice.com/vrste-slovarjev/>

Zakon o osnovni šoli (1996). Uradni list RS, št. 81/06. Pridobljeno 7. 12. 2021 s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>

7 Priloge

1. Albansko-slovenski slovar
2. Slovensko-albanski slovar
3. Bosansko-slovenski slovar
4. Slovensko-bosanski slovar
5. Srbsko-slovenski slovar
6. Slovensko srbski slovar

ALBANSKO-SLOVENSKI SLOVAR

PREZANTIM	PREDSTAVITEV
Emri im është/Unë quhem ...	Ime mi je ...
Vij nga ...	Prihajam iz ...
Jam 12 vjeç/-e.	Star/-a sem 12 let.

FJALITË MË TË ZAKONSHME	NAJPOGOSTEJŠI STAVKI
Ku është klasa?	Kje je učilnica?
Hapni fletoret.	Odprite zvezke.
Hapni libërat.	Odprite učbenike.
Dëgjoni.	Poslušajte.
Mos bisedoni.	Ne klepetajte.
Shkruajte.	Napišite.
Nënvizoni.	Podčrtajte.
Rrethakoni.	Obkrožite.
Shkruajni nga tabela e bardhë.	Prepišite s table.
Llogaritni.	Izračunajte.
Ndanu në grupe.	Razdelite se v skupine.
Punoni në çift.	Delajte v paru.
Mund të shkoj në toalet?	Lahko grem na stanišče?
Mund ta përsërisësh?	Ali lahko ponovite?
Nuk e kuptoj.	Ne razumem.
Ku është toaleti?	Kje je stranišče?
Kur fillojmë me klasën?	Kdaj začnemo s poukom?
Kur është pushimi?	Kdaj je odmor?
Kur është kafjallë?	Kdaj je malica?
Kur është dreka?	Kdaj je kosilo?
PËRSHËNDETJET	POZDRAVI

Mirëdita.	Dober dan.
Mirëmengjes.	Dobro jutro.
Mirëmbërma.	Dober večer.
Diten e mir/Mirupafshim.	Nasvidenje.
Tungjatjeta.	Zdravo/Živjo.
Mirupafshim.	Adijo.

FRAZAT E MIRËSJELLJES	VLJUDNOSTNI IZRAZI
Tungjatjeta.	Hvala.
Ju lutem.	Prosim.
Më falni.	Oprostite.

SHKOLLA	ŠOLA
---------	------

Hapesirat	Prostori
klasë	učilnica
mensë	jedilnica
gjimnazi	telovadnica
nevojtoe	stranišce
korridor	hodnik
bibliotekë	knjižnica
garderobë	garderoba
zyrë	zbornica
sekretari	tajništvo
shkallë	stopnišce

Personat	Osebe
mesuesi	učitelj
mësuesja	učiteljica
drejtor	ravnatelj
drejtoresha	ravnateljica
shok klase	sošolec
shok klase	sošolka
biblotekar	knjižničar
biblotekari	knjižničarka
sekretar	tajnik
sekretaresha	tajnica
kujdestar	hišnik
kuzhinier	kuhar
kuzhinier	kuharica
informatore	informatore
informatore	informatorka
pastrues	čistilec
pastrusja	čistilka

Furnizime shkollore	Šolske potrebščine
laps	svinčnik
gomë	radirka
vizore	ravnalo
kompas	šestilo
kemike	kulica (kemični svinčnik)
ngjyra	barvice
fletore	zvezek
fletore pune	delovni zvezek
Manual	učbenik

USHQIMI	HRANA
kafjallë	malica
drekë	kosilo
bukë	kruh
tamlarizh	mlečni riž

bagel	štručka
vishle	hrenovka
djath	sir
qumshtë	mleko
perime	zelenjava
jogurt	jogurt
kroasant	rogljiček
proshutë	šunka
domate	paradižnik
speca	paprika

PROGRAMI	URNIK
ora e klasës	RU (razredna ura)
anglishtja	TJA (Tuji jezik angleščina)
sllovenishtja	SLJ (Slovenski jezik)
gjermanishtja	NEM (nemščina)
matematikë	MAT (matematika)
shkenca natyrore	NAR (naravoslovje)
kimi	KEM (kemija)
fizikë	FIZ (fizika)
art	LUM (likovna umetnost)
muzika	GUM (glasbena umetnost)
edukatë fizike, gjimnastikë	ŠPO (šport)
gjeografi	GEO (geografija)
histori	ZGO (zgodovina)
mjeshtëria	TIT (tehnika in tehnologija)
ekonomia shtëpiake/amvisëria	GOS (gospodinjstvo)
mjedis	SPO (spoznavanje okolja)
lëndët shoqërore	DRU (družba)

MATEMATIKË	MATEMATIKA
shtimi	seštevanje
numërim mbrapsht	odštevanje
shumbezimi	množenje
ndarje	deljenje
gjithsejë, shumë	vsota
ndryshim	razlika
produkt	zmnožek
herës, kuocient	količnik
plus	plus
minus	minus
herë	krat
i ndarë	deljeno
rreshti	črta
drejtëz	premica
segmenti	daljica
drejtkendesh	pravokotnik
katror	kvadrat

trekendesh	trikotnik
rreth	krog

SLLOVENISHTJA	SLOVENŠČINA
alfabeti	abeceda
letër	črka
fjalë	beseda
frazë	stavek
fjali	poved
Teksti	besedilo
përpikmëria	ločila
pikë	pika
koma	vejica
thirrje	klicaj
pikë pyetje	vprašaj
kapitalizimi	velika začetnica
kapitali	mala začetnica
këngë	pesem
përrallë	pravljica
histori	zgodba

HISTORIA	ZGODOVINA
e kaluar	preteklost
parahistoria	prazgodovina
historia e lashtë	stari vek
mesjeta	srednji vek
periudhë të historisë	zgodovinska obdobja

GJEOGRAFIA	GEOGRAFIJA
kontinent	celina/kontinent
toka	Zemlja
gjendja	država
qytet	mesto
fshat	vas
lumë	reka
mal	gora
kodër	hrib
luginë	dolina
popullsia	prebivalstvo
ekonomi	gospodarstvo
florë	rastlinstvo
klimë	podnebje
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
stinët	letni časi
verë	poletje
vjeshtë	jesen
dimër	zima
pranvere	pomlad

BIOLOGJI	NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA
qelizë	celica
bimë	rastlina
kafshë	žival
njeri	človek
mikroskop	mikroskop
natyra	narava
organizmit	organizem
pemë	drevo

KIMI	KEMIJA
atom	atom
tabelë periodike	periodni sistem
element	element
komponent	spojina
molekulë	molekula
eksperiment	poskus
formula	formula
lidhje	vez

ART	LIKOVNA UMETNOST
ngjyrë	barva
pikturë	slika
furçë	čopič
kanavacë	platno
të fërshëimë	voščenke
letër kolazh	kolaž papir
letër	list
piktor	slikar
skulptor	kipar

MUZIKA	GLASBENA UMETNOST
muzikë	glasba
shënim	nota
çelës violine	violinski ključ
linja muzikore	notno črtovje
bllok shënimesh	notni zvezek
instrumente muzikore	glasbila
piano	klavir
kitarë	kitara
violina	violina
tupan, daulle	boben
muzikant	glasbenik
kompozitor	skladatelj

SPORT	ŠPORT
top	žoga
duke u drejtuar	tek
duke ecur	Hoja
ushtrime	razgibavanje
ushtrime	vaja

gjimnazi	telovadnica
pajisje sportive	športna oprema
dallavere	lopar
rrjetë	mreža

SLOVENSKO-ALBANSKI SLOVAR

PREDSTAVITEV	PREZANTIM
---------------------	------------------

Ime mi je ...	Emri im është/Unë quhem ...
Prihajam iz ...	Vij nga ...
Star/-a sem 12 let.	Jam 12 vjeç/-e.

NAJPOGOSTEJŠI STAVKI	FJALITE ME TE ZAKONSHME
-----------------------------	--------------------------------

Kje je učilnica?	Ku është klasa?
Odprite zvezke.	Hapni fletoret.
Odprite učbenike.	Hapni libërat.
Poslušajte.	Dëgjoni.
Ne klepetajte.	Mos bisedoni.
Napišite.	Shkruajte.
Podçrtajte.	Nënvizoni.
Obkrožite.	Rrethakoni.
Prepišite s table.	Shkruajni nga tabela e bardhë.
Izračunajte.	Llogaritni.
Razdelite se v skupine.	Ndanu në grupe.
Delajte v paru.	Punoni në çift.
Lahko grem na stanišče?	Mund të shkoj në toalet?
Ali lahko ponovite?	Mund ta përsërisësh?
Ne razumem.	Nuk e kuptoj.
Kje je stranišče?	Ku është toaleti?
Kdaj začnemo s poukom?	Kur fillojmë me klasën?
Kdaj je odmor?	Kur është pushimi?
Kdaj je malica?	Kur është kafjallë?
Kdaj je kosilo?	Kur është dreka?

POZDRAVI	PËRSHËNDETJET
-----------------	----------------------

Dober dan.	Mirëdita.
Dobro jutro.	Mirëmengjes.
Dober večer.	Mirëmbërma.
Nasvidenje.	Diten e mir/Mirupafshim.
Zdravo/Živjo.	Tungjatjeta.
Adijo.	Mirupafshim.

VLJUDNOSTNI IZRAZI	FRAZAT E MIRËSJELLJES
---------------------------	------------------------------

Hvala.	Tungjatjeta.
Prosim.	Ju lutem.
Oprostite.	Më falni.

ŠOLA	SHKOLLA
------	---------

Prostori	Hapesirat
učilnica	klasë
jedilnica	mensë
telovadnica	gjimnazi
stranišče	nevojtoe
hodnik	korridor
knjižnica	bibliotekë
garderoa	garderobë
zbornica	zyrë
tajništvo	sekretari
stopnišče	shkallë

Osebe	Personat
učitelj	mesuesi
učiteljica	mësuesja
ravnatelj	drejtor
ravnateljica	drejtoresha
sošolec	shok klase
sošolka	shok klase
knjižničar	biblotekar
knjižničarka	biblotekari
tajnik	sekretar
tajnica	sekretaresha
hišnik	kujdestar?
kuhar	kuzhinier
kuharica	kuzhinier
informatore	informatore
informatorka	Informatori
čistilec	pastrues
čistilka	pastrusja

Šolske potrebščine	Furnizime shkollore
svinčnik	laps
radirka	gomë
ravnalo	vizore
šestilo	kompas
kulica (kemični svinčnik)	kemike
barvice	ngjyra
zvezek	fletore
delovni zvezek	fletore pune
učbenik	manual

HRANA	USHQIMI
malica	kafjallë
kosilo	drekë
kruh	bukë
mlečni riž	tamlarizh

štručka	bagel
hrenovka	vishle
sir	djath
mleko	qumshtë
zelenjava	perime
jogurt	jogurt
rogljiček	kroasant
šunka	proshutë
paradižnik	domate
paprika	specia

URNIK	PROGRAMI
RU (razredna ura)	ora e klasës
TJA (Tuji jezik angleščina)	anglishtja
SLJ (Slovenski jezik)	sllovenishtja
NEM (nemščina)	gjermanishtja
MAT (matematika)	matematikë
NAR (naravoslovje)	shkenca natyrore
KEM (kemijska)	kimi
FIZ (fizika)	fizikë
LUM (likovna umetnost)	art
GUM (glasbena umetnost)	muzika
ŠPO (šport)	edukatë fizike, gjimnastikë
GEO (geografija)	gjeografi
ZGO (zgodovina)	histori
TIT (tehnika in tehnologija)	mjeshtëria
GOS (gospodinjstvo)	ekonomia shtëpiake/amvisëria
SPO (spoznavanje okolja)	mjedis
DRU (družba)	lëndët shoqërore

MATEMATIKA	MATEMATIKË
seštevanje	shtimi
odštevanje	numërim mbrapsht
množenje	shumbezi
deljenje	ndarje
vsota	gjithsej, shumë
razlika	ndryshim
zmnožek	produkt
količnik	herës, kuocient
plus	plus
minus	minus
krat	herë
deljeno	i ndarë
çrta	rreshti
premica	drejtëz
daljica	segmenti
pravokotnik	drejtkendesh
kvadrat	katror

trikotnik	trekëndesh
krog	rreth

SLOVENŠČINA	SLLOVENISHTJA
abeceda	alfabeti
črka	letër
beseda	fjalë
stavek	frazë
poved	fjali
besedilo	teksti
ločila	përpikmëria
pika	pikë
vejica	koma
klicaj	thirrje
vprašaj	pikë pyetje
velika začetnica	kapitalizimi
mala začetnica	kapitali
pesem	këngë
pravljica	përrallë
zgodba	histori

ZGODOVINA	HISTORIA
preteklost	E kaluar
prazgodovina	parahistoria
stari vek	historia e lashtë
srednji vek	mesjeta
zgodovinska obdobja	periudhë të historisë

GEOGRAFIJA	GJEOGRAFIA
celina/kontinent	kontinent
Zemlja	Toka
država	gjendja
mesto	qytet
vas	fshat
reka	lumë
gora	mal
hrib	kodër
dolina	luginë
prebivalstvo	popullsia
gospodarstvo	ekonomi
rastlinstvo	florë
podnebje	klimë
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
letni çasi	stinët
poletje	verë
jesen	vjeshtë
zima	dimër
pomlad	pranvere

NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA	BIOLOGJI
celica	qelizë
rastlina	bimë
žival	kafshë
çlovek	njeri
mikroskop	mikroskop
narava	natyra
organizem	organizmit
drevo	pemë

KEMIJA	KIMI
atom	atom
periodni sistem	tabelë periodike
element	element
spojina	komponent
molekula	molekulë
poskus	eksperiment
formula	formula
vez	lidhje

LIKOVNA UMETNOST	ART
barva	ngjyrë
slika	pikturë
çopë	furçë
platno	kanavacë
voščenke	të fërshëimë
kolaž papir	letër kolazh
list	letër
slikar	piktor
kipar	skulptor

GLASBENA UMETNOST	MUZIKA
glasba	muzikë
nota	shënim
violinski ključ	çelës violine
notno çrtovje	linja muzikore
notni zvezek	bllok shënimesh
glasbila	instrumente muzikore
klavir	piano
kitara	kitarë
violina	violina
boben	tupan, daulle
glasbenik	muzikant
skladatelj	kompozitor

ŠPORT	SPORT
žoga	top
tek	duke u drejtuar
Hoja	duke ecur
razgibavanje	ushtrime
vaja	ushtrime

telovadnica	gjimnazi
športna oprema	pajisje sportive
lopar	dallavere
mreža	rrjetë

BOSANSKO-SLOVENSKI SLOVAR

PREZENTACIJA	PREDSTAVITEV
--------------	--------------

Moje ime je ...	Ime mi je ...
Ja dolazim iz ...	Prihajam iz ...
Imam 12 godina.	Star/-a sem 12 let.

POZDRAVI	POZDRAVI
----------	----------

Dobar dan.	Dober dan.
Dobro jutro.	Dobro jutro.
Dobro veče.	Dober večer.
Dovidjenja.	Nasvidenje.
Zdravo.	Zdravo/Živjo.
Ćao.	Adijo.

UČTIVOSTI POJMOVI	VLJUDNOSTNI IZRAZI
-------------------	--------------------

Hvala.	Hvala.
Molim.	Prosim.
Izvinite.	Oprostite.

ŠKOLA	ŠOLA
-------	------

Prostori	Prostori
učionica	učilnica
blagovaonica	jedilnica
teretanu	telovadnica
toalet	stranišče
koridor	hodnik
biblioteka	knjižnica
garderoba	garderoba
zbornica	zbornica
sekretarija	tajništvo
stepenište	stopnišče

Osobe	Osebe
učitelj	učitelj
učiteljica	učiteljica
ravnatelj	ravnatelj
ravnateljica	ravnateljica
drug iz razreda	sošolec
drugarica iz razreda	sošolka
biblotekar	knjižničar
biblotekarka	knjižničarka
sekretar	tajnik

sekretarica	tajnica
domar	hišnik
kuhar	kuhar
kuharica	kuharica
informatorec	informatorec
informatorka	informatorka
čistač	čistilec
čistačica	čistilka

Školski pribor	Šolske potrebščine
olovka	svinčnik
gumica	radirka
linijar	ravnalo
šestar	šestilo
hemijska	kulica (kemični svinčnik)
bojice	barvice
sveska	zvezek
radna sveska	delovni zvezek
udžbenik	učbenik

HRANA	HRANA
/	malica
ručak	kosilo
kruh	kruh
sutlijaš	mlečni riž
kifla	štručka
hrenovka	hrenovka
sir	sir
mlijeko	mleko
povrče	zelenjava
maslo	maslo
jogurt	jogurt
krosana	Rogljiček
šunka	šunka
paradajz	paradižnik
paprika	paprika

RASPORED	URNIK
sat klase	RU (razredna ura)
engleski	TJA (Tuji jezik angleščina)
slovenski	SLJ (Slovenski jezik)
njemački	NEM (nemščina)
matematika	MAT (matematika)
nauka	NAR (naravoslovje)
hemija	KEM (kemija)
fizika	FIZ (fizika)

likovna umjetnost	LUM (likovna umetnost)
muzička umjetnost	GUM (glasbena umetnost)
sport	ŠPO (šport)
geografija	GEO (geografija)
historija	ZGO (zgodovina)
tehnologija	TIT (tehnika in tehnologija)
kucana	GOS (gospodinjstvo)
nauka	SPO (spoznavanje okolja)

MATEMATIKA	MATEMATIKA
sabiranje	seštevanje
oduzimanje	odštevanje
množenje	množenje
dijeljenje	deljenje
suma	vsota
razlika	razlika
produkt	zmnožek
količnik	količnik
plus	plus
minus	minus
puta	krat
dijeljeno	deljeno
crtā	črta
linija	premica
linija	daljica
pravougaonik	pravokotnik
kvadrat	kvadrat
trougao	trikotnik
krug	krog

SLOVENSKI	SLOVENŠČINA
abeceda	abeceda
slovo	črka
riječ	beseda
rečenica	stavek
rečenica	poved
tekst	besedilo
punkcija	ločila
tačka	pika
zarez	vejica
uzvičnik	klicaj
upitnik	vprašaj
veliko slovo	velika začetnica
malo slovo	mala začetnica
pjesma	pesem
bajka	pravljica
priča	zgodba

GEOGRAFIJA	GEOGRAFIJA
kontinent	celina/kontinent

Zemlja	Zemlja
država	država
grad	mesto
selo	vas
rijeka	reka
planina	gora
brdo	hrib
dolina	dolina
populacija	prebivalstvo
ekonomija	gospodarstvo
vegetacija	rastlinstvo
klima	podnebje
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
godišnje dobe	letni časi
ljeto	poletje
jesen	jesen
zima	zima
proljeće	pomlad

NAUKA/BIOLOGIJA	NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA
ćelija	celica
biljka	rastlina
životinja	žival
čovjek	človek
mikroskop	mikroskop
priroda	narava
organizam	organizem
drvo	drevo

HEMIJA	KEMIJA
atom	atom
periodični sistem	periodni sistem
element	element
spojina	spojina
molekula	molekula
eksperiment	poskus
formula	formula
vez	vez

LIKOVNA UMJETNOST	LIKOVNA UMETNOST
boja	barva
slika	slika
kist	čopič
platno	platno
masne bojice	voščenke
kolaž papir	kolaž papir
list	list
slikar	slikar
kipar	kipar

MUZIČKA UMJETNOST	GLASBENA UMETNOST
muzika	glasba
nota	nota
violinski ključ	violinski ključ
kajdanka	notni zvezek
muzički instrumenti	glasbila
klavir	klavir
gitara	kitara
violina	violina
bubanj	boben
muzičar	glasbenik
kompozitor	skladatelj

SPORT	ŠPORT
lopta	žoga
trčanje	tek
hodanje	hoja
vježbe	razgibavanje
vježbe	vaja
teretanu	telovadnica
oprema za fizičko	športna oprema
reket	lopar
mreža	mreža

NAJČEŠĆE REČENICE	NAJPOGOSTEJŠI STAVKI
Gdje je učionica?	Kje je učilnica?
Otvorite sveske.	Odprite zvezke.
Otvorite udžbenike.	Odprite učbenike.
Slušajte.	Poslušajte.
Ne pričajte.	Ne klepetajte.
Napišite.	Napišite.
Podcrtajte.	Podčrtajte.
Okružite.	Obkružite.
Prepišite sa table.	Prepišite s table.
Izračunajte.	Izračunajte.
Rasporedite se u skupine.	Razdelite se v skupine.
Radite u paru.	Delajte v paru.
Da li mogu ići do toaleta?	Lahko grem na stanišče?
Da li možete ponoviti?	Ali lahko ponovite?
Ne razumijem.	Ne razumem.
Gdje je sala?	Kje je telovadnica?
Gdje je toalet?	Kje je stranišče?
Kada počinjemo sa nastavom?	Kdaj začnemo s poukom?
Kada je odmor?	Kdaj je odmor?
Kada završavamo sa nastavom?	Kdaj končamo s poukom?

SLOVENSKO-BOSANSKI SLOVAR

PREDSTAVITEV	PREZENTACIJA
--------------	--------------

Ime mi je ...	Moje ime je ...
Prihajam iz ...	Ja dolazim iz ...
Star/-a sem 12 let.	Imam 12 godina.

POZDRAVI	POZDRAVI
----------	----------

Dober dan.	Dobar dan.
Dobro jutro.	Dobro jutro.
Dober večer.	Dobro veče.
Nasvidenje.	Dovidjenja.
Zdravo/Živjo.	Zdravo.
Adijo.	Ćao.

VLJUDNOSTNI IZRAZI	UČTIVOSTI POJMOVI
--------------------	-------------------

Hvala	Hvala
Prosim	Molim
Oprostite	Izvinite

ŠOLA	ŠKOLA
------	-------

Prostori	Prostori
učilnica	učionica
jedilnica	blagovaonica
telovadnica	teretanu
stranišče	toalet
hodnik	hodnik
knjižnica	biblioteka
garderoba	garderoba
zbornica	zbornica
tajništvo	sekretarija
stopnišče	stepenište

Osebe	Osobe
učitelj	učitelj
učiteljica	učiteljica
ravnatelj	ravnatelj
ravnateljica	ravnateljica
sošolec	drug iz razreda
sošolka	drugarica iz razreda
knjižničar	biblotekar
knjižničarka	biblotekarka
tajnik	sekretar
tajnica	sekretarica

hišnik	domar
kuhar	kuhar
kuharica	kuharica
informatorec	informatorec
informatorka	informatorka
čistilec	čistač
čistilka	čistačica

Šolske potrebščine	Školski pribor
svinčnik	olovka
radirka	gumica
ravnalo	linijar
šestilo	šestar
kulica (kemični svinčnik)	hemijska
barvice	bojice
zvezek	sveska
delovni zvezek	radna sveska
učbenik	udžbenik

HRANA	HRANA
malica	/
kosilo	ručak
kruh	kruh
mlečni riž	sutlijaš
štručka	kifla
hrenovka	hrenovka
sir	sir
mleko	mlijeko
zelenjava	povrče
maslo	maslo
jogurt	jogurt
rogljiček	krosana
šunka	šunka
paradižnik	paradajz
paprika	paprika

URNIK	RASPORED
RU (razredna ura)	sat klase
TJA (Tuji jezik angleščina)	engleski
SLJ (Slovenski jezik)	slovenski
NEM (nemščina)	njemački
MAT (matematika)	matematika
NAR (naravoslovje)	nauka
KEM (kemija)	hemija
FIZ (fizika)	fizika
LUM (likovna umetnost)	likovna umjetnost

GUM (glasbena umetnost)	muzička umjetnost
ŠPO (šport)	sport
GEO (geografija)	geografija
ZGO (zgodovina)	historija
TIT (tehnika in tehnologija)	tehnologija
GOS (gospodinjstvo)	kucana
SPO (spoznavanje okolja)	nauka

MATEMATIKA	MATEMATIKA
seštevanje	sabiranje
odštevanje	oduzimanje
množenje	množenje
deljenje	dijeljenje
vsota	suma
razlika	razlika
zmnožek	produkt
količnik	količnik
plus	plus
minus	minus
krat	puta
deljeno	dijeljeno
črta	crt
premica	linija
daljica	linija
pravokotnik	pravougaonik
kvadrat	kvadrat
trikotnik	trougao
krog	krug

SLOVENŠČINA	SLOVENSKI
abeceda	abeceda
črka	slovo
beseda	riječ
stavek	rečenica
poved	rečenica
besedilo	tekst
ločila	punkcija
pika	tačka
vejica	zarež
klicaj	uzvičnik
vprašaj	upitnik
velika začetnica	veliko slovo
mala začetnica	malo slovo
pesem	pjesma
pravljica	bajka
zgodba	priča

GEOGRAFIJA	GEOGRAFIJA
celina/kontinent	kontinent
Zemlja	Zemlja

država	država
mesto	grad
vas	selo
reka	rijeka
gora	planina
hrib	brdo
dolina	dolina
prebivalstvo	populacija
gospodarstvo	ekonomija
rastlinstvo	vegetacija
podnebje	klima
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
letni časi	godišnje dobe
poletje	ljeto
jesen	jesen
zima	zima
pomlad	proljeće

NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA	NAUKA/BIOLOGIJA
celica	ćelija
rastlina	biljka
žival	životinja
človek	čovjek
mikroskop	mikroskop
narava	priroda
organizem	organizam
drevo	drvo

KEMIJA	HEMIJA
atom	atom
periodni sistem	periodični sistem
element	element
spojina	spojina
molekula	molekula
poskus	eksperiment
formula	formula
vez	vez

LIKOVNA UMETNOST	LIKOVNA UMJETNOST
barva	boja
slika	slika
čopič	kist
platno	platno
voščenske	masne bojice
kolaž papir	kolaž papir
list	list
slikar	slikar
kipar	kipar

GLASBENA UMETNOST	MUZIČKA UMJETNOST
glasba	muzika
nota	nota
violinski ključ	violinski ključ
notni zvezek	kajdanka
glasbila	muzički instrumenti
klavir	klavir
kitara	gitara
violina	violina
boben	bubanj
glasbenik	muzičar
skladatelj	kompozitor

ŠPORT	SPORT
žoga	lopta
tek	trčanje
Hoja	hodanje
razgibavanje	vježbe
vaja	vježbe
telovadnica	teretanu
športna oprema	oprema za fizičko
lopar	reket
mreža	mreža

NAJPOGOSTEJŠI STAVKI	NAJČEŠČE REČENICE
Kje je učilnica?	Gdje je učionica?
Odprite zvezke.	Otvorite sveske.
Odprite učbenike.	Otvorite udžbenike.
Poslušajte.	Slušajte.
Ne klepetajte.	Ne pričajte.
Napišite.	Napišite.
Podčrtajte.	Podcrtajte.
Obkrožite.	Okružite.
Prepišite s table.	Prepišite sa table.
Izračunajte.	Izračunajte.
Razdelite se v skupine.	Rasporedite se u skupine.
Delajte v paru.	Radite u paru.
Lahko grem na stanišče?	Da li mogu ići do toaleta?
Ali lahko ponovite?	Da li možete ponoviti?
Ne razumem.	Ne razumijem.
Kje je telovadnica?	Gdje je sala?
Kje je stranišče?	Gdje je toalet?
Kdaj začnemo s poukom?	Kada počinjemo sa nastavom?
Kdaj je odmor?	Kada je odmor?
Kdaj končamo s poukom?	Kada završavamo sa nastavom?

SRBSKO-SLOVENSKI SLOVAR

PREZENTACIJA	PREDSTAVITEV
--------------	--------------

Moje ime je ...	Ime mi je ...
Ja dolazim iz ...	Prihajam iz ...
Imam 12 godina.	Star/-a sem 12 let.

POZDRAVI	POZDRAVI
----------	----------

Dobar dan.	Dober dan.
Dobro jutro.	Dobro jutro.
Dobro veče.	Dober večer.
Dovidjenja.	Nasvidenje.
Zdravo.	Zdravo/Živjo.
Čao.	Adijo.

UČTIVOSTI POJMOVI	VLJUDNOSTNI IZRAZI
-------------------	--------------------

Hvala	Hvala
Molim	Prosim
Izvinite	Oprostite

ŠKOLA	ŠOLA
-------	------

Prostori	Prostori
učionica	učilnica
trpezarija	jedilnica
teretani	telovadnica
toalet	stranišče
hodnik	hodnik
biblioteka	knjižnica
garderoba	garderoba
zbornica	zbornica
sekretarstvo	tajništvo
stepenište	stopnišče

Osobe	Osebe
učitelj	učitelj
učiteljica	učiteljica
direktor	ravnatelj
direktorica	ravnateljica
kolega	sošolec
kolegica	sošolka
bibliotekar	knjižničar
bibliotekarka	knjižničarka
sekretar	tajnik
sekretarica	tajnica

domar	hišnik
kuvar	kuhar
kuvarica	kuharica
informatorec	informatorec
informatorka	informatorka
čistač	čistilec
čistačica	čistilka

Školski pribor	Šolske potrebščine
olovka	svinčnik
gumica	radirka
lenjir	ravnalo
šestir	šestilo
hemijska	kulica (kemični svinčnik)
bojice	barvice
svetla	svetlo
radna svetla	delovni svetlo
udžbenik	učbenik

HRANA	HRANA
užina	malica
ručak	kosilo
hleb	kruh
mlečna riža	mlečni riž
kifla	štručka
viršla	hrenovka
sir	sir
mleko	mleko
povrče	zelenjava
maslo	maslo
jogurt	jogurt
krosana	rogljiček
šunka	šunka
paradajz	paradižnik
paprika	paprika

RASPORED	URNIK
sat klase	RU (razredna ura)
angleški	TJA (Tuji jezik angleščina)
slovenski	SLJ (Slovenski jezik)
njemački	NEM (nemščina)
matematika	MAT (matematika)
nauka	NAR (naravoslovje)
hemija	KEM (kemija)
fizika	FIZ (fizika)

likovna umetnost	LUM (likovna umetnost)
muzička umetnost	GUM (glasbena umetnost)
sport	ŠPO (šport)
geografija	GEO (geografija)
historija	ZGO (zgodovina)
tehnologija	TIT (tehnika in tehnologija)
kucana	GOS (gospodinjstvo)
nauka	SPO (spoznavanje okolja)

MATEMATIKA	MATEMATIKA
sabiranje	seštevanje
oduzimanje	odštevanje
množenje	množenje
deljenje	deljenje
sum	vsota
razlika	razlika
produkt	zmnožek
količnik	količnik
plus	plus
minus	minus
puta	krat
dijeljeno	deljeno
crtā	črta
linija	premica
linija	daljica
pravougaonik	pravokotnik
kvadrat	kvadrat
trougao	trikotnik
krug	krog

SLOVENSKI	SLOVENŠČINA
abeceda	abeceda
slovo	črka
reč	beseda
rečenica	stavek
rečenica	poved
tekst	besedilo
punkcija	ločila
tačka	pika
zarež	vejica
uzvičnik	klicaj
upitnik	vprašaj
veliko slovo	velika začetnica
malo slovo	mala začetnica
pesma	pesem
bajka	pravljica
priča	zgodba

GEOGRAFIJA	GEOGRAFIJA
kontinent	celina/kontinent

Zemlja	Zemlja
država	država
grad	mesto
selo	vas
rijeka	reka
planina	gora
brdo	hrib
dolina	dolina
populacija	prebivalstvo
ekonomija	gospodarstvo
vegetacija	rastlinstvo
klima	podnebje
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
godišnje dobe	letni časi
leto	poletje
jesen	jesen
zima	zima
proleće	pomlad

NAUKA/BIOLOGIJA	NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA
ćelija	celica
biljka	rastlina
životinja	žival
čovjek	človek
mikroskop	mikroskop
priroda	narava
organizam	organizem
drvo	drevo

HEMIJA	KEMIJA
atom	atom
periodični sistem	periodni sistem
element	element
spojina	spojina
molekula	molekula
eksperiment	poskus
formula	formula
vez	vez

LIKOVNA UMETNOST	LIKOVNA UMETNOST
boja	barva
slika	slika
četkica	čopič
platno	platno
voštene bojice	voščenke
kolaž papir	kolaž papir
list	list
slikar	slikar
kipar	kipar

MUZIČKA UMETNOST	GLASBENA UMETNOST
muzika	glasba
nota	nota
vijolinski ključ	violinski ključ
kajdanka	notni zvezek
muzički instrumenti	glasbila
klavir	klavir
gitara	kitara
violina	violina
bubanj	boben
muzičar	glasbenik
kompozitor	skladatelj

SPORT	ŠPORT
lopta	žoga
trčanje	tek
hodanje	hoja
vežba	razgibavanje
vežba	vaja
teretani	telovadnica
oprema za fizičko	športna oprema
reket	lopar
mreža	mreža

NAJČEŠĆE REČENICE	NAJPOGOSTEJŠI STAVKI
Gde je učionica?	Kje je učilnica?
Otvorite sveske	Odprite zvezke.
Otvorite učbenike	Odprite učbenike.
Slušajte	Poslušajte.
Ne pričajte	Ne klepetajte.
Napišite	Napišite.
Podcrtajte	Podčrtajte.
Obkružite	Obkrožite.
Prepišite sa table	Prepišite s table.
Izračunajte	Izračunajte.
Podelite se u grupe	Razdelite se v skupine.
Radite u paru	Delajte v paru.
Da li mogu ići na toalet?	Lahko grem na stanišče?
Možete li ponoviti	Ali lahko ponovite?
Ne razumem	Ne razumem.
Gde je sala?	Kje je telovadnica?
Gde je toalet?	Kje je stranišče?
Kad počinjemo sa časovima?	Kdaj začnemo s poukom?
Kad je odmor?	Kdaj je odmor?
Kad završavamo sa časovima?	Kdaj končamo s poukom?

Kad je užina?	Kdaj je malica?
Kad je ručak?	Kdaj je kosilo?

SLOVENSKO-SRBSKI SLOVAR

PREDSTAVITEV	PREZENTACIJA
--------------	--------------

Ime mi je ...	Moje ime je ...
Prihajam iz ...	Ja dolazim iz ...
Star/-a sem 12 let.	Imam 12 godina.

POZDRAVI	POZDRAVI
----------	----------

Dober dan.	Dobar dan.
Dobro jutro.	Dobro jutro.
Dober večer.	Dobro veče.
Nasvidenje.	Dovidjenja.
Zdravo/Živjo.	Zdravo.
Adijo.	Ćao.

VLJUDNOSTNI IZRAZI	UČTIVOSTI POJMOVI
--------------------	-------------------

Hvala	Hvala
Prosim	Molim
Oprostite	Izvinite

ŠOLA	ŠKOLA
------	-------

Prostori	Prostori
učilnica	učionica
jedilnica	trpezarija
telovadnica	teretani
stranišče	toalet
hodnik	hodnik
knjižnica	biblioteka
garderoba	garderoba
zbornica	zbornica
tajništvo	sekretarstvo
stopnišče	stepenište

Osebe	Osobe
učitelj	učitelj
učiteljica	učiteljica
ravnatelj	direktor
ravnateljica	direktorica
sošolec	kolega
sošolka	kolegica
knjižničar	biblotekar
knjižničarka	biblotekarka
tajnik	sekretar

tajnica	sekretarica
hišnik	domar
kuhar	kuvar
kuharica	kuvarica
informatorec	informatorec
informatorka	informatorka
čistilec	čistač
čistilka	čistačica

Šolske potrebščine	Šolski pribor
svinčnik	olovka
radirka	gumica
ravnalo	lenjir
šestilo	šestar
kulica (kemični svinčnik)	hemijska
barvice	bojice
zvezek	sveska
delovni zvezek	radna sveska
učbenik	udžbenik

HRANA	HRANA
malica	užina
kosilo	ručak
kruh	hleb
mlečni riž	mlečna riža
štručka	kifla
hrenovka	viršla
sir	sir
mleko	mleko
zelenjava	povrče
maslo	maslo
jogurt	jogurt
rogljiček	krosana
šunka	šunka
Paradižnik	paradajz
paprika	paprika

URNIK	RASPORED
RU (razredna ura)	sat klase
TJA (Tuji jezik angleščina)	engleski
SLJ (Slovenski jezik)	slovenski
NEM (nemščina)	njemački
MAT (matematika)	matematika
NAR (naravoslovje)	nauka
KEM (kemija)	hemija
FIZ (fizika)	fizika

LUM (likovna umetnost)	likovna umetnost
GUM (glasbena umetnost)	muzička umetnost
ŠPO (šport)	sport
GEO (geografija)	geografija
ZGO (zgodovina)	historija
TIT (tehnika in tehnologija)	tehnologija
GOS (gospodinjstvo)	kucana
SPO (spoznavanje okolja)	nauka

MATEMATIKA	MATEMATIKA
seštevanje	sabiranje
odštevanje	oduzimanje
množenje	množenje
deljenje	deljenje
vsota	sum
razlika	razlika
zmnožek	produkt
količnik	količnik
plus	plus
minus	minus
krat	puta
deljeno	dijeljeno
črta	crt
premica	linija
daljica	linija
pravokotnik	pravougaonik
kvadrat	kvadrat
trikotnik	trougao
krog	krug

SLOVENŠČINA	SLOVENSKI
abeceda	abeceda
črka	slovo
beseda	reč
stavek	rečenica
poved	rečenica
besedilo	tekst
ločila	punkcija
pika	tačka
vejica	zarez
klicaj	uzvičnik
vprašaj	upitnik
velika začetnica	veliko slovo
mala začetnica	malo slovo
pesem	pesma
pravljica	bajka
zgodba	priča

GEOGRAFIJA	GEOGRAFIJA
celina/kontinent	kontinent

Zemlja	Zemlja
država	država
mesto	grad
vas	selo
reka	rijeka
gora	planina
hrib	brdo
dolina	dolina
prebivalstvo	populacija
gospodarstvo	ekonomija
rastlinstvo	vegetacija
podnebje	klima
klimogram	klimogram
temperatura	temperatura
letni časi	godišnje dobe
poletje	leto
jesen	jesen
zima	zima
pomlad	proleće

NARAVOSLOVJE/BIOLOGIJA	NAUKA/BIOLOGIJA
celica	ćelija
rastlina	biljka
žival	životinja
človek	čovek
mikroskop	mikroskop
narava	priroda
organizem	organizam
drevo	drvo

KEMIJA	HEMIJA
atom	atom
periodni sistem	periodični sistem
element	element
spojina	spojina
molekula	molekula
poskus	eksperiment
formula	formula
vez	vez

LIKOVNA UMETNOST	LIKOVNA UMETNOST
barva	boja
slika	slika
čopič	četkica
platno	platno
voščenke	voštene bojice
kolaž papir	kolaž papir
list	list
slikar	slikar
kipar	kipar

GLASBENA UMETNOST	MUZIČKA UMETNOST
glasba	muzika
nota	nota
violinski ključ	vijolinski ključ
notni zvezek	kajdanka
glasbila	muzički instrumenti
klavir	klavir
kitara	gitara
violina	violina
boben	bubanj
glasbenik	muzičar
skladatelj	kompozitor

ŠPORT	SPORT
žoga	lopta
tek	trčanje
hoja	hodanje
razgibavanje	vežba
vaja	vežba
telovadnica	teretani
športna oprema	oprema za fizičko
lopar	reket
mreža	mreža

NAJPOGOSTEJŠI STAVKI	NAJČEŠČE REČENICE
Kje je učilnica?	Gde je učionica?
Odprite zvezke.	Otvorite sveske
Odprite učbenike.	Otvorite učbenike
Poslušajte.	Slušajte
Ne klepetajte.	Ne pričajte
Napišite.	Napišite
Podčrtajte.	Podcrtajte
Obkrožite.	Obkružite
Prepišite s table.	Prepišite sa table
Izračunajte.	Izračunajte
Razdelite se v skupine.	Podelite se u grupe
Delajte v paru.	Radite u paru
Lahko grem na stanišče?	Da li mogu ići na toalet?
Ali lahko ponovite?	Možete li ponoviti
Ne razumem.	Ne razumem
Kje je telovadnica?	Gde je sala?
Kje je stranišče?	Gde je toalet?
Kdaj začnemo s poukom?	Kad počinjemo sa časovima?
Kdaj je odmor?	Kad je odmor?
Kdaj končamo s poukom?	Kad završavamo sa časovima?

Kdaj je malica?	Kad je užina?
Kdaj je kosilo?	Kad je ručak?